Cena numeru 1 złoty

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 142 | Częstochowa, sobota 4 sierpnia 1945 r. | Rok I.

Komunikat oficjalny o zakończeniu obrad Wielkiej Trójki

Na konferencji były poruszane sprawy polskie

Wspólna decyzja co do rządów w Niemczech

W dniu wczorajszym w Moskwie, Waszyngtonie, Londynie i Berlinie ogłoszono komunikat oficjalny o przebiegu prac i o wynikach konferencji „Wielkiej Trójki" w Poczdamie. Komunikat ten w pełnym brzmieniu zawiera 6.000 słów. **Głosi on, że pierwsze spotkanie prez. Trumana, generalissimusa Stalina i premiera Churchilla miało miejsce w Poczdamie w dniu 17 lipca b. r. Od dnia 17 lipca do 25 lipca odbyło się 9 posiedzeń wymienionych mężów stanu, po czym nastąpiła 2-dniowa przerwa. Dnia 28 lipca, po powrocie z Londynu prem. Attlee i min. Bevina, podjęto obrady, przy czym spotkania odbywały się codziennie. Dnia 2 sierpnia b. r. obrady poczdamskie zostały zakończone.** Postanowienia „Wielkiej Trójki" przedstawiają się następująco (w streszczeniu): **Zostaje powołana do życia Rada ministrów spraw zagranicznych, w której skład wchodzą ministrowie Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego, Francji i Chin. Celem Rady będzie przygotowanie do przyszłego traktatu pokojowego. Siedzibą Rady jest Londyn. Termin pierwszego spotkania nie jest jeszcze ustalony, jednak nie może on przekraczać 1-go września r. b. Rada ministrów spraw zagranicznych zajmie się również kwestiami terytorialnymi.**

Administracja Niemiec

Władzę nad okupowanymi Niemcami sprawują dowódcy okupacyjnych wojsk sojuszniczych, w ramach swoich stref okupacyjnych oraz wspólnie przez Radę Kontroli. Mocarstwa sprzymierzone zobowiązują się zależnie od warunków terytorialnych i specjalnych do jednakowego traktowania ludności niemieckiej na całym terenie Niemiec. W Niemczech nastąpi całkowite rozbrojenie i rozwiązanie niemieckich organizacyj wojskowych i półwojskowych. Całe uzbrojenie zostanie zniszczone. Organa Mocarstw Sprzymierzonych będą roztaczać ścisłą kontrolę nad przemysłem niemieckim, a w szczególności nad przemysłem metalowym, chemicznym i maszynowym. Niemcom nie wolno będzie budować statków i samolotów żadnego rodzaju. Na terenie całych Niemiec uchylone zostaną wszelkie przepisy hitlerowskie. Wszystkie organizacje hitlerowskie zostaną rozwiązane, a ich członkowie usunięci z życia publicznego Celem roztoczenia kontroli nad życiem publicznym w Niemczech zostały przyjęte następujące postanowienia:

a) nadzór nad szkolnictwem, celem skierowania go na tory demokratyczne,

b) reorganizacja sądów,

c) decentralizacja struktury politycznej i samorządów lokalnych, które mają być wybierane drogą głosowania.

Niemieckie partie demokratyczne będą miały zapewnione prawo rozwoju i dyskusji. Niemcy nie będą posiadały rządu centralnego, natomiast utworzony zostanie szereg resortów, ważnych dla życia gospodarczego i pozostających pod nadzorem Rady Kontroli. W miarę normowania się stosunków politycznych i wojskowych Niemcy otrzymają wolność mowy, prasy i religii oraz tworzenia związków zawodowych. W organizacji życia gospodarczego szczególny nacisk położony będzie na rolnictwo i przemysł domowy Mocarstwa sprzymierzone nie mają zamiaru zniszczenia narodu niemieckiego, lecz tylko ugruntowanie pokoju

Reparacje

Niemcy muszą uczynić zadość za zniszczenia, spowodowane przez siebie w czasie ostatniej wojny. Szeroko uwzględnione zostaną żądania Związku Radzieckiego. — Związek Radziecki otrzyma ze stref zachodnich tytułem odszkodowania 15 proc. urządzeń przemysłu niemieckiego, w zamian za co podejmuje się dostarczyć produkty żywnościowe i surowce., 10 procent urządzeń przemysłowych zostanie przekazano Związkowi Radzieckiemu bez jakiejkolwiek zapłaty i wymiany, jako zadośćuczynienie za dokonane przez niemców zniszczenia. Osiągnięto całkowite porozumienie w sprawie niemieckiej floty wojennej i marynarki handlowej.

Zmiany terytorialne

Powzięto szereg decyzyj, dotyczących zmian terytorialnych, które mają być ostatecznie uregulowane w traktatach pokojowych. Na konferencji powzięto decyzję uwzględnienia słusznych pretensyj Związku Radzieckiego i włączenia doń części Prus Wschodnich z miastem Królewcem. Nowa granica przechodzić będzie przez punkt, w którym zbiegają się granice Litwy Radzieckiej, Polski i Prus Wschodnich. Polskiej administracji zostają oddane dawne tereny niemieckie po linię, biegnącą na zachód od Świnoujścia wzdłuż Odry i Nisy zachodniej, aż po granicę Czechosłowacji.

Sprawy polskie

Zebrani na Konferencji Trzech witają z zadowoleniem utworzenie Polskiego Rządu Jedności Narodowej i składają mu swoje życzenia. Mocarstwa sprzymierzone zobowiązują się ułatwić powrót Polaków z zagranicy do kraju. Rząd Jedności Narodowej winien przeprowadzić wolne wybory przez powszechne i tajne głosowanie. — Wszystkie partie antyhitlerowskie mają prawo do zgłoszenia swoich kandydatów Korespondenci prasy zagranicznej będą mieć prawo obserwowania wyborów i przesyłania o nich swoich korespondencyj. — Granice Polski uregulowane będą ostatecznie w czasie konferencji pokojowej.

Traktaty pokojowe

Szefowie Trzech Mocarstw zgadzają się w tym, że położenie Włoch, Bułgarii, Węgier i Rumunii, czyli państw, które przegrały wojnę, musi ulec normalizacji przez zawarcie odpowiednich traktatów pokojowych. Zostaną poczynione kroki, celem ich przygotowania. Stosunki dyplomatyczne z tymi państwami będą nawiązane, o ile to możliwe, jeszcze przed traktatami pokojowymi. Prasa mocarstw sprzymierzonych, w miarę normowania się warunków, otrzyma wolność całkowitą w swej działalności w tych krajach

Dopuszczenie do Narodów Zjedn.

Mocarstwa sprzymierzone poprą wnioski narodów neutralnych w sprawie dopuszczenia ich do grona Narodów Zjednoczonych. Nie poprą natomiast wniosku Hiszpanii, rządzonej przez reżim gen. Franco, ponieważ rząd ten został sformowany z pomocą i poparciem mocarstw osi.

Na zakończenie komunikat oficjalny podaje, że podczas konferencji odbywały się stale posiedzenia szefów sztabów mocarstw sprzymierzonych.

Największa w dziejach armada morska zaatakuje Japonię

LONDYN (BBC). — Główna kwatera generała Mac Arthura podaje, że **siły sojusznicze przygotowują do ataku na Japonię największą armadę morską i powietrzną, jaką znają dzieje, która przyniesie aliantom zwycięstwo i pokój światu.** Pierwszym potwierdzeniem słów gen. Mac Arthura był wczorajszy **atak 820 superfortec typu B 29, które zrzuciły 6.600 ton bomb na 5 centrów przemysłu japońskiego, z ogólnej liczby 11,** które ulotkami zostały ostrzeżone przed mającym nastąpić bombardowaniem. Na miasto Kawasaki superfortece zrzuciły 2-tonowe bomby, które **zniszczyły doszczętnie rafinerie nafty i wszelkie urządzenia przemysłowe.** Tylko **jedna maszyna** z raidu **nie wróciła.** Jednocześnie samoloty brytyjskie typu **„Thunderbold"** atakowały rejon, położony **między Kobe i Nagoya,** przy czym zatopiły 35 statków japońskich.

Inne zespoły lotnictwa **zakładały miny** u wejścia do wewnętrznych wód japońskich i u północnych wybrzeży Korei.

Na wyspie Borneo wojska australijskie osiągają dalsze sukcesy, podobnie na Nowej Gwinei zajęte zostały nowe obszary.

WASZYNGTON. — **Komunikat gen. Mac Arthura donosi, że eskadry bombowców amerykańskich i angielskich dokonały wielkiego ataku na miasto Nagasaki na Kiu-Sziu. W czasie nalotów zniszczono jeden tankowiec japoński, i dwa statki transportowe. Z 20-tu samolotów japońskich, które wystartowały do obrony, zestrzelono 6 bez żadnych szkód własnych. Działania floty brytyjsko-amerykańskiej, operującej u brzegów Japonii, osłonięte zostały tajemnicą ze względów bezpieczeństwa.**

WOJNA NERWÓW PRZECIWKO JAPONII

LONDYN (Polpress). — Sojusznicy wzmogli znacznie **wojnę nerwów przeciw Japonii.** Wybudowano szereg silnych **radiostacyj nadawczych** na Dalekim Wschodzie, w Australii i w Indiach. które **niemal bez przerwy podają program, przeznaczony dla Japonii i wszystkich ziem przez nią okupowanych.** Akcją propagandową kieruje **prof. John Morris,** dawny wykładowca **na uniwersytecie w Tokio.**

Prezydent Truman odpłynął do Ameryki

Jak zakończyły się obrady w Poczdamie

LONDYN (BBC). — W dniu 2 sierpnia **prezydent Truman wylądował na lotnisku pod Plymouth w Anglii, skąd następnie udał się na pokład krążownika „Renown", gdzie przyjęty był śniadaniem przez króla Jerzego VI.** Jednocześnie **premier Attlee wylądował na lotnisku pod Londynem, aby jeszcze w dniu 2 b. m. podać do wiadomości nazwiska reszty członków gabinetu, przy czym członkowie rządu złożą przysięgę, a następnie gabinet odbędzie kilka posiedzeń** przed wygłoszeniem przez króla mowy tronowej.

Dzisiaj ujawniono, **że narady w Poczdamie odbywały się w pałacu Cecilienhof, należącym dawniej do pruskiego następcy tronu.** Ostatnie posiedzenie „Wielkiej Trójki" **trwało około 6-ciu godzin,** przy czym **Stalin wygłosił przemówienie,** w którym podkreślił z uznaniem **prace ministrów spraw zagranicznych i wyraził podziękowanie Churchillowi, Edenowi, premierowi Attlee i ministrowi Bevinowi.**

LONDYN. — Radio londyńskie donosi, że konferencja „Wielkiej Trójki" **zakończyła się 2 sierpnia około północy. Po kilkugodzinnych obradach prezydent Truman, który im przewodniczył, zapytał zebranych, czy są jeszcze do omówienia jakieś sprawy.** Po stwierdzeniu przez generalissimusa Stalina i premiera Attlee. że **wszystkie sprawy zostały wyczerpane, prezydent Truman zamknął obrady.** Trzej szefowie **po złożeniu sobie wzajemnych życzeń rozeszli się.** Na zakończenie obrad „Wielka Trójka" **postanowiła wysłać do premiera Churchilla telegram z wyrazami uznania i podziękowania** za jego prace w obradach konferencji Jedno ze zdań brzmiało: **„Cały świat wie i nie zapomni o wielkości Pańskiego dzieła"** Podobne pismo zostało wysłane na ręce min. Edena

LONDYN. — **Po wczorajszym spotkaniu i odbyciu rozmów z królem Jerzym VI w Plymouth na pokładzie krążownika „Augusta", prezydent Truman wyruszył w drogę powrotną do Stanów Zjednoczonych.**

*

LONDYN. — W dniu wczorajszym **prem. Attlee, natychmiast po powrocie do Londynu, podjął prace, zmierzające do skompletowania swojego rządu.** W dniu dzisiejszym ogłoszone będą dalsze nominacje na stanowiska czołowych ministrów gabinetu brytyjskiego.

*

LONDYN. — **Minister Bevin przybył do Londynu w kilka godzin po przyjeździe prem. Attlee.**

NACJONALIZACJA KLUCZOWYCH INSTYTUCYJ GOSPODARCZYCH W ANGLII

LONDYN (Polpress). — **Profesor Lasky, przewodniczący Partii Pracy w przemówieniu radiowym, przeznaczonym dla USA podał kolejność upaństwowienia najważniejszych instytucyj gospodarczych.**

W pierwszym rzędzie ulegnie nacjonalizacji Bank Angielski, przy czym rząd opracowuje nowe instrukcje w sprawie lokowania pieniędzy, co łączy się z dalszą polityką wobec przemysłu. Następnie nacjonalizacja obejmie kopalnie, elektrownie oraz przemysł żelazny i stalowy.

NOWI AMBASADOROWIE ANGIELSCY w PARYŻU, ATENACH I WASZYNGTONIE

LONDYN (Polpress). — W kołach politycznych twierdzi się, że **minister Bevin przeprowadzi zmiany w ministerstwie spraw zagranicznych.** Przede wszystkim nastąpią zmiany na placówkach dyplomatycznych **w Waszyngtonie i Atenach,** które zostaną powierzone ludziom, **wyznającym poglądy Partii Pracy** Także do **Paryża** uda się jeden z **czołowych członków partii, albowiem Partii Pracy zależy na polepszeniu stosunków francusko-brytyjskich.**

Proces Petaina

Laval będzie przesłuchiwany

PARYŻ. — Przewodniczący Sądu Najwyższego **postanowił odrzucić wniosek obrony Petaina w sprawie nieprzesłuchiwania Lavala** Laval zostanie przesłuchany prawdopodobnie jeszcze w dniu dzisiejszym. **W czasie przesłuchiwania Lavala około 1.000 policjantów pełnić będzie straż wokół Pałacu Sprawiedliwości, gdzie toczy się proces Petaina.**

LONDYN Z Hiszpanii donoszą, że przed odlotem z Barcelony Laval oświadczył, że **postanowił wrócić do Francji i oddać się w ręce władz francuskich celem** — jak się wyraził — **oczyszczenia się z zarzutów i oskarżenia tych, którzy na to zasługują** Laval stwierdził, że **Petain wiedział, iż niemcy aresztowali Bluma, Daladiera i Reynauda po to, by ich rozstrzelać „Dopiero ja** — powiedział Laval — **uprosiłem niemców, by darowali im życie".** Z Barcelony donoszą również, że Laval zostawił tam wielką ilość **ważnych dokumentów politycznych** i przekazał je **hiszpańskiemu ministrowi spraw zagranicznych.**

U źródeł nowego okresu historii

Trzy zasadnicze tezy, trzy zdania z Manifestu P. K. W. N-u z dnia 22 lipca 1944 r. stały się punktami zwrotnymi nie tylko w historii politycznej naszego kraju, lecz i w przemianie struktury duchowej Narodu Polskiego, jego dążeń kulturalnych, by wreszcie po latach błąkania się po bezdrożach faszyzmu wyznaczyć mu właściwe i godne miejsce w wielkiej rodzinie wolnych demokratycznych narodów świata.

1. „Przez 400 lat między Polakami i Rosjanami trwał okres nieustannych konfliktów ze szkodą dla obydwóch stron. Teraz nastąpił w tych stosunkach historyczny zwrot. Konflikty ustępują miejsca przyjaźni i współpracy, dyktowanej przez obopólne życiowe interesy".

2. „Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego przystępuje do odbudowy państwowości polskiej, deklaruje uroczyście przywrócenie wszystkich swobód demokratycznych, równość wszystkich obywateli bez różnicy rasy, wyznania i narodowości, wolność organizacji politycznych, zawodowych, prasy, sumienia".

3. „Polska inteligencja, zdziesiątkowana przez niemców, a zwłaszcza ludzie nauki i sztuki zostaną otoczeni specjalną opieką. Odbudowa szkół i szpitali zostanie natychmiast podjęta."

Rozważmy kolejno, o czym tu mowa. Teza o historycznym zwrocie w stosunkach polsko-radzieckich jest w istocie swej głębsza, niż by się to na pierwszy rzut oka mogło wydawać, choć mówi tylko o historii politycznej. Lecz jest i inna historia, dzieje rozwoju wewnętrznych powinowactw lub niechęci narodu do narodu. I pomimo stałych zadrażnień, wynikających ze sprzeczności dążeń klas rządzących w Polsce i w carskiej Rosji, w tej dziedzinie współpraca i wzajemne zrozumienie mają już dawniejsze tradycje, na których winniśmy się obecnie oprzeć.

Weźmy za przykład choćby wiek XIX. Współpraca ruchu wyzwoleńczego z rewolucyjnym odłamem społeczeństwa rosyjskiego, ścisła łączność wysiłków pomiędzy twórcami powstania listopadowego, a późniejszymi dekabrystami w Rosji zaznaczana była już nieraz nawet przez historyków wrogo nastawionych do naszego wschodniego sąsiada. Tak samo, choć już ciszej nieco mówiło się u nas o współdziałaniu klasowych ruchów rewolucyjnych obu krajów — począwszy od pierwszego „Proletariatu", pomiędzy twórcami którego znajdziemy Rosjan, jak powieszony przez carat Bardowski.

Ta wspólna walka o dobra ogólnoludzkie, ogólnonarodowe znalazła swe odzwierciadlenie również w stosunkach kulturalnych polsko-rosyjskich. Widomym znakiem jej jest przyjaźń Mickiewicza z Puszkinem, są fragmenty twórczości poetów zbliżonych do ruchu dekabrystów: Wiaziemskiego i Ryliejewa, jest praca tłumaczy tej miary do Puszkin, Kozłow, tłumacz sonetów krymskich, Bieniediktow i Balmont w Rosji, a Mickiewicz, Odyniec, Syrokomla, Żeromski i Tuwim w Polsce.

Uroczyście deklarowane przez P. K. W. N. przywrócenie swobód demokratycznych, stanowiące treść drugiej z kolei spośród wybranych przez nas tez, wyzwoliło wreszcie ów głęboki nurt zrozumienia właściwej roli Polski w bloku narodów słowiańskich — ZSRR i Czechosłowacji przede wszystkim, zjednoczonych w imię obopólnych interesów, w imię tradycji wspólnych walk z każdą formą ucisku, a zwłaszcza ze wspólnym wrogiem — z niemcami. Szerokie sfery narodu polskiego zrozumiały wreszcie nie tylko tę odwieczną prawdę, że jedynym śmiertelnym wrogiem naszym są niemcy, ale i tę starannie dotąd ukrywaną prawdę, że naszym najpotężniejszym sprzymierzeńcem, z którym łączą nas również więzy wzajemnego ciążenia kulturalnego — jest ZSRR.

I dlatego podziwiać należy mądrość i odwagę polityczną twórców Manifestu P. K. W. N.-u, którzy przewidując bieg wypadków, postawili wyraźne wytyczne, wyznaczyli ściśle określone tory, po których potoczyła się, jak to możemy dziś już zdecydowanie stwierdzić — historia.

Najlepszym tego dowodem było zawarcie w połowie kwietnia b. r., a więc w rok niespełna od daty Manifestu P. K. W. N.-u, paktu przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, paktu, którego domagał się cały naród z chwilą, gdy wyzwolony spod przemocy niemieckiego okupanta, mógł wreszcie sam stanowić o swych losach. Fakt ten był istotnym triumfem demokratycznej postawy narodu, jego świadomych dążeń do oparcia przyszłości swej o potężnego sojusznika ze wschodu, a tym samym do jak najsilniejszego związania się z wielkimi demokracjami Zachodu.

Przejdźmy teraz do trzeciej tezy, wyjętej z Manifestu P. K. W. N.-u, mówiącej o opiece nad ludźmi nauki i sztuki, i o odbudowie szkolnictwa. Teza ta pozornie tylko nie łączy się z zasadniczym naszym tematem. W rzeczywistości wychowanie młodzieży, wyplenienie z jej psychiki wszelkich naleciałości już nie tylko z lat okupacji, lecz nawet z wcześniejszego sanacyjnego okresu, odrzucenie całego bagażu „totalnego" myślenia, jaki narzucił młodzieży system jędrzejewiczowski, jest zasadniczym warunkiem utrwalenia podstaw demokracji w Polsce. Młode pokolenie, wychowane w nowej polskiej szkole, gdzie będzie panował duch „swobód demokratycznych, równości i wolności myśli i słowa", jeśli strawestujemy sformułowanie Manifestu P. K. W. N.-u, stanie się tą bazą, na której budować będziemy stałe podwaliny, zarówno politycznego, jak i kulturalnego sojuszu narodów słowiańskich.

W pracy tej wielką rolę odegra, a właściwie już odgrywa, działalność artystów, literatów i uczonych, która, idąc po linii wzajemnego zaznajomienia się z dorobkiem kulturalnym obu narodów, jeszcze bardziej wzmocni więzy obopólnego zrozumienia i przyjaźni. Działalność ta będzie godną kontynuacją wielkich tradycyj przyjaźni i wzajemnego oddziaływania kulturalnego i artystycznego, tradycyj, których symbolem dla nas będzie zawsze pełna głębokiego zrozumienia przyjaźń pomiędzy Puszkinem a Mickiewiczem.

Seweryn Pollak, Wiceprezes
Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
w Łodzi.

Konfiskata majątku niemieckiego w państwach neutralnych

LONDYN (Polpress). — Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że **rzeczoznawcy dla odszkodowań wciągnęli do spisu majątku niemieckiego przedsiębiorstwa, należące do Niemiec na całym świecie.** Również rachunki bieżące w państwach neutralnych w Szwecji, Szwajcarii i Hiszpanii wciągnięto na listę. **Majątki te będą traktowane jako majątek Rzeszy Niemieckiej. Szwecja** utworzyła już **osobny urząd** dla przekazania majątku niemieckiego. — Obywatele szwedzcy, którzy w dobrej wierze nabyli majątki niemieckie, **otrzymają odszkodowanie od rządu.**

Trudna do rozwikłania jest sprawa przedsiębiorstw akcyjnych. Rząd szwedzki nie posiada dokładnego spisu majątku niemieckiego w Szwecji. Przypuszcza się, że jest **mniejszy** od majątku niemieckiego w Szwajcarii, który ma wynosić **od 60 — 90 milionów funtów szterl.** Państwa neutralne chcą pokryć ze znajdujących się u nich majątków niemieckich straty swych obywateli w Niemczech, na co nie zgadzają się rządy sojusznicze. **Rząd szwajcarski zgłosił gotowość okazania pomocy przy likwidacji majątku niemieckiego w Szwajcarii.** Trzeba będzie zastosować tu wyjątkowe środki, gdyż prawo szwajcarskie pozwala bankom na zachowanie w tajemnicy nazwiska właściciela konta.

Najtrudniej przedstawia się sprawa majątku niemieckiego w Hiszpanii, gdyż nie wiadomo, czy rząd udzieli pomocy w ujawnieniu własności niemieckiej.

Sojusznicze oddziały okupacyjne wchodzą do Wiednia

ŁONDYN. — Jak podaje agencja Reutera, pierwsze oddziały wojsk angielskich, amerykańskich i francuskich weszły już do Wiednia. Główna Kwatera Aliantów znajdować się będzie w pałacu Schoenbrunn. W skład sojuszniczego dowództwa wchodzić będą: marszałek Koniew z ramienia Armii Czerwonej, generał Clark — z armii amerykańskiej, generał Creary jako delegat wojsk brytyjskich i generał Betoire jako przedstawiciel armii francuskiej.

Ludność Wiednia, która przed wojną liczyła około 2.500.000, obecnie zmniejszyła się do liczby 1.200.000 na 1 czerwca b. r.

Zniszczenie Wiednia jest stosunkowo duże. Całkowicie zniszczonych jest 2 tysiące domów, a 11 tysięcy uszkodzonych. Sieć wodociągowo-kanalizacyjna przerwana jest w 200-tu miejscach.

SENAT USA RATYFIKOWAŁ STATUT ORG. BEZPIECZEŃSTWA

WASZYNGTON. — Statut Organizacji Narodów Zjednoczonych został przyjęty przez Senat Stanów Zjednoczonych 98-miu głosami przeciwko 2.

W związku z tym pisze **„New York Herald Tribune"**, że Narody Zjednoczone w statucie tym nie zdołały na pewno ustrzec się pewnych błędów, najważniejszą jednak rzeczą jest zorganizowanie współpracy międzynarodowej, której chlubnym początkiem jest Organizacja Bezpieczeństwa.

*

„New York Times" pisze, że dzieło, które zapoczątkował Wilson, kontynuował Franklin Delano Roosevelt, doprowadzone zostało obecnie do pomyślnego końca, a Stany Zjednoczone staną w pierwszym szeregu narodów miłujących pokój.

*

„Washington Post" pisze, że ratyfikacja statutu jest wydarzeniem dziejowej wagi, gdyż Stany Zjednoczone chcą wziąć czynny udział w dziele utrzymania pokoju, a przykład ich zachęci na pewno i inne narody.

Tymczasowy parlament Jugosławii będzie rozszerzony

BELGRAD. — Wicepremier federacyjnego rządu Jugosławii Kardel oświadczył na konferencji prasowej, że w myśl uchwał konferencji krymskiej — antyfaszystowskie Viecze (tymczasowy parlament Jugosławii) zostanie rozszerzony przez przyjęcie członków dawnej Skupczyny nie skompromitowanych współpracą z okupantem.

Przy przeglądaniu listy b. posłów Skupczyny stwierdzono: że warunkom tym odpowiada tylko niewielka liczba osób. Stanie się to zrozumiałe, gdy się przypomni, że wybory odbyte w r. 1938 za czasów premiera Milana Stojadinovicza, oparte były na niedorzecznym prawie wyborczym i przeprowadzone w warunkach terroru i fałszerstw. Z takich wyborów wyszło tylko bardzo niewielu posłów demokratycznych. Z rządowej listy Stojadinovicza tylko pojedyncze osoby zrehabilitowały się swą działalnością patriotyczną w czasie wojny, reszta zaś nadal uprawiała politykę Stojadinovicza t. j. współpracowała z niemcami wobec tego trzeba będzie uzupełnić Viecze przez przyjęcie działaczy demokratycznych z różnych innych grup społecznych.

RZĄD RUMUŃSKI WALCZY ZE SPEKULACJĄ

BUKARESZT. — Rząd rumuński prowadzi **zdecydowaną walkę** ze spekulacją. — Specjalne organa policji bukareszteńskiej prowadzą **nadzór nad firmami**, zajmującymi się zakupem towarów i dalszą ich odsprzedażą po wyższych cenach. Dziennik **„Shinteia" codziennie** ogłasza wiadomości o **wykrywaniu przez organa policyjne** nowych tajnych składów oraz o firmach spekulujących. Tak np. 23. VII. w spółce towarowej **„Universal-Transport"** wykryto **olbrzymie zapasy towarów, wartości 1 miliarda lei.**

W składach tow. akc. „Lupasz" ujawniono towary, wartości setek milionów lei.

Zbrodnicze wyczyny faszystów greckich

MOSKWA. — Agencja Tass donosi z Belgradu: Jeszcze 19.VII., niektóre reakcyjne dzienniki greckie zawierały sensacyjne doniesienia, jakoby Albania przygotowywała na dzień 26.VII napad na Grecję i w tym celu skoncentrowała wzdłuż granicy albańsko-greckiej znaczne siły. Doniesienie to, któremu kategorycznie zaprzecza albańska agencja telegraficzna miało widocznie na celu odwrócić uwagę opinii publicznej od zdarzeń rozgrywających się w położonych na granicy albańskiej okręgach Grecji.

W ciągu dłuższego czasu w okręgach tych bezkarnie hulają oddziały greckiej „gwardii narodowej". Jak podaje albańska agencja telegraficzna w tych dniach członkowie „gwardii narodowej" okrążyli wsie Konstancja, Ajomarin, Landau, Posfem, po czym ograbili ludność okrutnie bijąc chłopów stawiających opór.

We wsi Baszkin żołnierze „gwardii narodowej" urządzili publiczną egzekucję 2-ga dziewcząt za to, że w czasie okupacji niemieckiej brały czynny udział w ruchu partyzanckim.

W okręgu tym codziennie dokonywa się aresztowań wśród ludności cywilnej albańskiej.

Większość ludności albańskiej ucieka do Pargasu, Prewieży i częściowo na różne wyspy.

Według agencji telegraficznej w samych tylko okręgach Paramitije i Morgonitijon, zrabowali faszyści greccy ponad 6000 ton pszenicy 4500 ton kukurydzy i wiele tysięcy litrów oliwy i t. d.

Bandy greckie zabrały ludności albańskiej Kamerii 127000 owiec, 1200 krów i 620 koni i mułów.

W okręgu Pargas, Paramitije i Margarition puścili z dymem 2900 domów, a w 14 miejscowościach rejonu Telpates — ponad 1200 domów.

Delegacja włoskich Zw. Zaw. udaje się do Moskwy

RZYM (Polpres). — W najbliższych dniach uda się delegacja włoskich związków zawodowych do Moskwy. Delegacja otrzymuje pisma z pozdrowieniami od włoskich stowarzyszeń robotniczych dla radzieckich organizacyj.

Rada Związku zawodowego robotników rolnych przesłała pozdrowienie, w którym czytamy: „Przekazujemy braterskie uczucia ludu pracującego Rzymu dla wszystkich narodów Związku Radzieckiego oraz życzenia ustanowienia serdecznych przyjacielskich stosunków i węzłów solidarności między robotnikami obu krajów".

NA HISZPAŃSKO-FRANCUSKIEJ GRANICY

LONDYN (Polpress). — Korespondent „British United Press" donosi, że na granicy hiszpańsko-francuskiej znajdują się hotele, którymi zarządzają hiszpańscy falangiści. Po przekroczeniu granicy znajdują w hotelach tych schronienie i opiekę kolaboracjoniści z całej Europy.

„Znam pewien taki hotel — pisze korespondent — w którym kolaboracjoniści otrzymują żywność, odzież i mieszkanie na koszt rządu hiszpańskiego."

NOWY POSEŁ RADZIECKI W SZWECJI

MOSKWA (Polpress). — Prezydium Rady Najwyższej ZSRR mianowało I. Czernyszewa posłem Związku Radzieckiego w Szwecji, na miejsce p. Aleksandry Kołłątaj, która ustąpiła z powodu złego stanu zdrowia. P. Kołłątaj była posłanką Związku Radzieckiego w Szwecji od 1930 roku i odegrała wielką rolę podczas pertraktacyj pokojowych pomiędzy ZSRR a Finlandią.

PRZED ŚWIĘTEM KOLEJARZY W ZSRR

MOSKWA (Polpress). — W całym Związku Radzieckim robotnicy przygotowują się do obchodu tradycyjnego święta kolejnictwa, które przypada na dzień 5 sierpnia. W ostatnich latach przed wojną koleje w Związku Radzieckim zostały rozbudowane na szeroką skalę. Wybudowano w tym okresie m. in. linię turkiestańsko-syberyjską, która połączyła Azję Centralną z Syberią. Zbudowano również wiele innych ważnych linij kolejowych i zwiększono tabor tak, że w tym okresie kolejnictwo w Związku Radzieckim stało na znacznie wyższym poziomie, niż w wielu innych krajach europejskich. Podczas wojny kolejnictwo miało do spełnienia nadzwyczaj ciężkie i ważne zadanie w związku z mobilizacją i dostarczaniem na front broni, amunicji, sprzętu wojennego oraz żywności. Kolejnictwo radzieckie wywiązało się doskonale z tego gigantycznego zadania.

O JEDNOŚĆ RUCHU ZAWODOWEGO W AMERYCE

NOWY JORK (Polpress). — W mieście Cleveland odbyła się konferencja Amerykańskiej Federacji Pracy, na której przyjęto rezolucję w sprawie przeprowadzenia kampanii o przystąpienie Amerykańskiej Federacji Pracy do międzynarodowego ruchu zawodowego. Dla przeprowadzenia tej kampanii wybrano komitet, składający się ze 100 członków. Przewodniczącym komitetu został sekretarz Związku zawodowego malarzy Yord, sekretarzem zaś — przewodniczący Związku zawodowego pracowników hotelowych Wilson.

Na konferencji postanowiono przeprowadzić również referendum wśród członków Amerykańskiej Federacji Pracy w sprawie jedności światowego ruchu zawodowego.

Przewodniczący komitetu dla przeprowadzenia kampanii Yord został niedawno wykluczony z oddziału Amerykańskiej Federacji Pracy (AFP) w Cleveland na wniosek kierownika AFP, Greena. Obecny wybór Yorda miał charakter demonstracji przeciwko polityce władz naczelnych AFP.

SYTUACJA NA AMERYKAŃSKIM RYNKU PRACY

NOWY JORK (Polpress). — Amerykańskie ministerstwo pracy donosi, że w ostatnich tygodniach zanotowano masowe zwalnianie kobiet z pracy w przemyśle wojennym. W roku 1940 we wszystkich gałęziach przemysłu amerykańskiego zajętych było 11 milionów 200 tysięcy kobiet. Cyfra ta wzrosła w ciągu wojny do 18 milionów. Obecnie rozpoczął się proces zwalniania kobiet z pracy. Redukcje obejmują w pierwszym rzędzie kobiety zamężne oraz kobiety poniżej lat 20-tu. Część tych kobiet wraca do gospodarstwa domowego, znaczna jednak większość szuka innej pracy.

KRONIKA

Komunikat Egzekutywy Kom. Miej. Polskiej Partii Rob. w Częstochowie

Dnia 31 lipca, na posiedzeniu Egzekutywy Kom. Miejsk. P.P.R. — postanowiono wykluczyć z Polskiej Partii Robotniczej — następujących członków: — Młynarczyka Józefa — Rówkę Stanisława, pseud. „Tłuścioch“, Niedzielskiego Jana — Michałowskiego Michała — Ziółkowskiego Józefa pseud. „Bury“.

Wyżej wymienionych, wydala się z Partii za opilstwo, za zachowanie się niegodne uczciwego proletariusza, za złamanie dyscypliny partyjnej. Masklaka Franciszka, za ukrycie przed Partią swej przeszłości i podanie fałszywych danych o sobie.

Galardziak Józefę za niegodne zachowanie się jako członka Partii — w okresie okupacji.

Zarazem Egzekutywa postanawia powyższe podać do publicznej wiadomości. W Polskiej Partii Robotniczej nie ma miejsca dla ludzi, którzy zachowaniem swoim i czynami podrywają autorytet Partii.

Komunikaty Stron. Demokratycznego

Stronnictwo Demokratyczne w Częstochowie zawiadamia swych członków i sympatyków, że w niedzielę dnia 5 sierpnia b. r. o godz. 10.30 w sali kina „Wolność“ będzie wygłoszony referat społeczno-polityczny przez b. posła Ziemi Częstochowskiej na Sejm Ustawodawczy ob. Zagórskiego Józefa p. t. „Sytuacja gospodarczo-polityczna i chwila obecna“.

Zebranie sprawozdawcze z posiedzeń Krajowej Rady Narodowej

W sobotę, dnia 4 sierpnia r. b. o godzinie 5-ej po poł. w lokalu świetlicy Młodzieży T.U.R. przy ul. Limanowskiego 49 w Rakowie, członkowie Krajowej Rady Narodowej w osobach tow. Kaźmierczaka i tow. Gomkiewicza, zdadzą sprawozdanie z ostatniej Sesji Sejmowej.

Dzielnicowy Komitet P.P.S. wzywa członków P.P.S., Organ. Młodz. T.U.R., R.K.S. „Raków“ do licznego przybycia

Do kierowników świetlic

Wszystkie świetlice czynne na terenie miasta Częstochowy, a dotychczas niezarejestrowane winny zostać natychmiast zgłoszone przez swych kierowników do Miejskiego Urzędu Informacji i Propagandy (Ratusz, pokój Nr 10).

Uwaga, kierownicy świetlic

Powiatowy Oddział Informacji i Propagandy w Częstochowie zawiadamia, że kierownicy świetlic z powiatu częstochowskiego, mogą korzystać z repertuaru utworów scenicznych: komedyjek, obrazków scenicznych, baśni, bajek, obrazków historycznych, fantazji scenicznych, epilogów dramatycznych itp., opracowanych dla amatorskich teatrzyków ludowych.

Apel do gospodyń częstochowskich

Nowouruchomiony Szpital Położniczy i Chorób Kobiecych zwraca się z gorącą prośbą do wszystkich gospodyń m. Częstochowy i powiatu o przyjście mu z pomocą przez zbieranie, a następnie przekazywanie szpitalowi piór ze wszelkiego rodzaju drobiu, i to w każdej najmniejszej nawet ilości, ponieważ Szpital nie posiada poduszek tak dla noworodków jak i dla chorych położnic.

Z Kursów dla Dorosłych

Kierownictwo Kursów dla Dorosłych w dzielnicy śródmieście podaje do publicznej wiadomości zainteresowanych, że nauka na Kursach trwa nadal i że Sekretariat przyjmuje zapisy na Kursy codziennie od godz. 17ej do 18-ej w szkole przy ul. Narutowicza 16.

Zakłady kształcenia nauczycieli

Inspektorat Szkolny w Częstochowie, podaje niniejszym do wiadomości, że na terenie Okręgu Szkolnego Kieleckiego zakłady kształcenia nauczycieli, wszystkie koedukacyjne, znajdują się w następujących miejscowościach:

1) w Częstochowie — Państwowe Liceum Pedagogiczne ul. Kilińskiego 5 (przejściowo)

2) w Kielcach — Państwowe Pedagogium i Państwowe Liceum Pedagogiczne, ul. Leśna 16.

3) W Ostrowcu Świętokrzyskim — Państwowe Liceum Pedagogiczne, ul. Traugutta (przejściowo)

4) W Radomiu — Państwowe Liceum Pedagogiczne, ul. Malczewskiego 29.

5) W Sandomierzu — Państwowe Liceum Pedagogiczne, gmach gimnazjum męskiego (przejściowo).

6) W Solcu n/Wisłą — Państwowe Liceum Pedagogiczne, ul. Łoteckiego.

Przy każdym zakładzie istnieją 6-tygodniowe kursy dla absolwentów liceów ogólnokształcących i 3-miesieczne dla absolwentów gimnazjów czteroletnich, mających ponad 18, a nie więcej jak 30 lat. Po kursach tych kandydaci do zawodu nauczycielskiego otrzymają natychmiast posady i drogą samokształcenia zdobędą pełne kwalifikacje nauczycielskie. Dalsze skrócone kursy rozpoczną się jeszcze w czasie trwania wakacji.

Nauka w tych zakładach jest bezpłatna, tanie utrzymanie i internat.

Zebranie Branży Gastronomicznej

Zarząd Koła Branży Gastronomicznej Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich w Częstochowie uprasza członków o przybycie na zebranie ogólne, które odbędzie się dnia 7 sierpnia b. r. o godz. 11-ej w lokalu Stowarzyszenia, Aleja Najśw. Maryi Panny 33.

Śmiertelne porażenie prądem

(i) W środę, 1 b. m. około godz. 10ej wiecz. w Częstochowie, przy ul. Stawowej 10, został śmiertelnie porażony prądem Janik Franciszek, lat 34, właściciel zakładu fryzjerskiego przy ul. Stawowej 14. Śmierć nastąpiła przy zakładaniu uziemienia radia. Zmarły osierocił żonę i dwoje dzieci.

Zapobiegać nieszczęśliwym wypadkom

Na terenach toczących się niedawno działań wojennych pozostało dotąd sporo porzuconego materiału wybuchowego i środków niszczących. Liczba wypadków oraz ciężkich okaleczeń wśród dziatwy i młodzieży w związku z manipulowaniem i rozbieraniem min, granatów, zapalników itp. stale się powiększa. Poza licznymi wypadkami śmiertelnymi powstają nowe zastępy różnego typu inwalidów między innymi ociemniałych wskutek uszkodzeń gałek ocznych. Aby tej pladze społecznej jak najszybciej położyć kres, apeluje się do wszystkich rodziców, opiekunów domowych i szkolnych, oraz do starszej młodzieży gimnazjalnej i licealnej o wzięcie aktywnego udziału w roztoczeniu opieki nad młodszą dziatwą i młodzieżą.

—o—

Z życia kulturalnego

Teatr Miejski

Dziś, w piątek 3 b. m. o godz. 19-ej w dużej sali Teatru Miejskiego po raz czwarty niezwykle ciekawa sztuka w 3 aktach G. Zapolskiej p. t. „Panna Maliczewska“ z J. Łukowską, St. Łopuszańską B. Orszańską, H. Tańską, H. Zarembiną, R. Cirinem, E. Glińskim, W. Kowalskim, Z. Salaburskim, F. Sarnowskim i W. Zwolińskim w rolach głównych. Reżyseria E. Glińskiego i piękna oprawa sceniczna Wł. Wagnera zapewniają sztuce Zapolskiej długie powodzenie na naszej scenie.

W sali Kameralnej wystąpi dziś o godz. 19-ej **na ogólne żądanie** polski teatr „Komedia“ z arcywesołą komedią muzyczną w 3 aktach M. Hennequina p. t. „Poskromienie żon“. Grają artyści teatrów warszawskich, krakowskich i lwowskich J. Sokołowska, J. Krysińska, Fr. Buratowski, J. Dwornicki, St. Michułowicz, Fr. Targowski. Reżyseria B. Mierzejewskiego. Kier. muz. Cz. Wilczyńskiej.

„Poskromienie żon“, na które kierownictwo imprezy **teściowym zabroniło wstępu, grane było w naszym teatrze w ubiegłym tygodniu** przy szczelnie wypełnionej widowni.

Pozostałe bilety do nabycia w kasie teatru od 10-ej do 12-ej i od 14 do rozpoczęcia przedstawień.

Zapowiadamy

występ znanego Teatru Rapsodycznego z Krakowa w Teatrze Miejskim

Konkurs orkiestr podwórzowych i ulicznych

Klub Literacki organizuje konkurs orkiestr podwórzowych i ulicznych z nagrodami.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Klubu Literackiego (II Aleja 43, od godz. 10—12).

Zabawa Z. W. M. i P. P. R. dzielnic „Śródmieście“

W sobotę, dnia 4 sierpnia b. r. o godz. 21-ej w lokalu P.P.R. dziel. „Śródmieście“, Aleja 9, odbędzie się wielka zabawa taneczna. Bufet obficie zaopatrzony. Wejście tylko za zaproszeniami. Zaproszenie można otrzymać w sekretariacie Z.W.M. i w lokalu Aleja Nr 9, P.P.R.

Ceny biletów osób pojedyńczych 30 zł. Dla par 50 zł (dwie osoby).

Dochód przeznacza się na cele kulturalno-oświatowe. Przygrywać będzie doborowy zespół muzyczny.

Z akademii ku czci Powstania Warszawskiego w Jedn. Wojskowej

W dniu 1 b. m. wieczorem odbyła się w miejscowej Jednostce Wojskowej uroczysta Akademia ku uczczeniu Powstania Warszawskiego. Rozpoczęła ją marszem orkiestra wojskowa, po czym zabrał głos por. Kostrzewa, który omówił powstanie z punktu widzenia wojskowego i politycznego. Mówca jasno zanalizował przebieg warszawskiej katastrofy podkreślając dobitnie nieodpowiedzialność czynników kierowniczych zbrojnej akcji, które milionowe miasto poświęciły dla realizacji swych celów. W części artystycznej programu wystąpił chór, tenor-solista, recytator, para tancerzy i znów orkiestra.

Dobór poszczególnych numerów programu był udatny, wykonanie zaś ich świadczyło o dużym wkładzie pracy i zdolnościach odtwórców.

Cel — nawiązanie łączności duchowej między żołnierzami Wojska Polskiego a szarą bracią powstańczą sprzed roku, został w pełni osiągnięty. S. F.

Z teatru „Chochlik“

Teatr dla dzieci „Chochlik“ przyciąga coraz liczniejszych stałych bywalców wśród dzieci i młodzieży, którzy znajdują w pięknej bajce „Kamień mądrości“ — rozrywkę dającą pole umysłom dziecinnym do przeżywania wrażeń wraz z Kubusiem i Grzesiem — bohaterami tego przedstawienia.

Bilety do nabycia w przedsprzedaży w „Orbisie“, Aleja II 16 oraz w kasie teatru.

Kronika sportowa

Mecz piłki nożnej

Dnia 3 sierpnia b. r. o godz. 18.30 na Stadionie Miejskim (Pułaskiego 2) zostanie rozegrany mecz piłki nożnej pomiędzy „Milicyjnym Klubem Sportowym“, a Klubem Sportowym Armii Czerwonej „Zenit“.

Pierwsze to spotkanie na terenie naszego miasta z przedstawicielami sportu sprzymierzonego narodu wywołało zrozumiałe zainteresowanie nie tylko w kołach sportowych, ale i również wśród szerokich mas społeczeństwa.

Miłym urozmaiceniem będzie wystąpienie orkiestry Wojska Polskiego.

Uwaga, kolejarze!

Sympatycy i miłośnicy sportu zapisujcie się na członków Kolejowego Klubu Sportowego przy Z.Z.K. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Klubu w godz. 14 do 16 codziennie, ul. Piłsudskiego, budynek stacji Częstochowa w Straży Ochrony Kolei u kol. Staciewińskiego Tadeusza.

*

W dniu 8 sierpnia b. r. odbędzie się Walne Zebranie Kolejowego Klubu Sportowego przy Z.Z.K. w gmachu kolejowym przy ul. Bieganskiego, na które zapraszamy członków i sympatyków.

Zebranie odbędzie się w pierwszym terminie od godz. 16 w drugim terminie 16.30.

C.K.S. Radomsko — K.S. Burza Częst. 5:2

(i) W niedzielę, dnia 29 b. m. na boisku Metalurgii w Radomsku odbyło się towarzyskie spotkanie piłkarskie między G.K.S. Rad a K.S. Burza Częstochowa. Mecz ten zakończył się przegraną Burzy w stosunku 5:2.

Wynik ten zawdzięcza w dużej mierze G.K.S. całej linii napadu, a szczgeólnie Ślęzakiewiczowi, Nicpanowi i Gnoińskiemu, którzy szyb-

Z pływalni Miejsk. Ośr. W. F. i P.W.

Jak nas informują w dniu wczorajszym została zmieniona woda w basenie pływalni Miejsk. Ośr. W.F. i P.W.

Z Wydziału Gier i Dyscypliny OZPN

W związku z zajściami w Radomsku na meczu GKS — Naprzód w dniu 22 ub. m. Wydział Gier i Dyscypliny postanowił: 1) ukarać 6-miesięczną dyskwalifikacją gracza Ciesielskiego z Klubu Naprzód za czynne znieważenie przeciwnika, co stało się powodem wystąpienia widzów 2) mecz unieważnić i zarządzić jego powtórzenie w dniu 15 bm. w obecności delegata Wydz. Gier i Dyscypliny.

Co do nieodbytego w dniu 29 ub. m. meczu eliminacyjnego Orzeł — Kolejowy postanowiono: 1) nałożyć kary pieniężne — na WKS Orzeł za późne zawiadomienie przeciwnika, zaś Kolejowy za niestawienie się do zawodów, 2) mecz powtórzyć w dniu 29 bm.

Kronika kielecka

Zjazd inspektorów szkolnych okręgu kieleckiego

(Z) W dniach 24 i 25 lipca b. r. w gmachu gimn. Żeromskiego w Kielcach odbył się zjazd inspektorów szkolnych okręgu kieleckiego. Zjazdowi przewodniczył kurat ob. Stecześ. Celem zjazdu, na który przybyli również przedstawiciele władz ministerialnych było omówienie wytycznych w sprawie organizacji publicznych szkół powszechnych w roku szkolnym 1945/46. Po referacie naczelnika wydz. szkolnictwa powszechnego ob. Ruszela, inspektorzy szkolni składali sprawozdania ze stanu szkolnictwa w podległych sobie rejonach. Po ożywionej dyskusji pewne wyjaśnienia w sprawie kształcenia nauczycieli dała wizytatorka ministerialna ob. Janiszewska. W drugim dniu obrad omawiano sprawy korekty sieci szkolnej, remontu szkół, sprawy personalne i inne.

Po zakończeniu zjazdu inspektorów spodziewany jest również zjazd dyrektorów gimnazjalnych z okręgu kieleckiego.

Młyny Województwa Kieleckiego ruszyły

Ze sprawozdań nadchodzących z terenu woj. kieleckiego o gospodarce młynami, dowiadujemy się, że prawie wszystkie młyny naszego województwa pracują, za wyjątkiem młynów tzw. przyczółka. Celem sprawnego funkcjonowania młynów, które w dzisiejszym okresie są warsztatem pierwszej potrzeby, Wojewódzki Wydział Aprowizacji i Handlu przeprowadza bardzo dokładnie kontrolę, aby na tym odcinku nie dopuścić do nadużyć. Wspomniany Urząd działając w kierunku jak najbardziej intensywnego ściągania z młynów świadczeń dodatkowych, zdaje sobie sprawę, że jak z jednej strony kontrola Państwa nad młynami jest konieczna, tak z drugiej strony młynom należy umożliwić nabycie potrzebnych materiałów i środków pędnych. Na tym odcinku istnieje ścisła współpraca pomiędzy referatem młynów tut. województwa i Związkiem Młynarzy, którego organizacja została już dokonana. W każdym powiecie istnieje Związek Powiatowy z centralą w Kielcach. Aby zaopatrzyć młyny w potrzebne im materiały pędne została zorganizowana współpraca między Centralą Naftową i Centralą Węgla w Kielcach, które to w ubiegłym miesiącu rozdały młynom 3 i pół tony nafty i 8 ton oliwy, 28 ton ropy, przeszło 4 tony benzyny oraz 140 ton węgla i koksu. Odnośnie zaopatrzenia młynów w artykuły techniczne, Związek Młynarzy zakłada Centralę Handlową w Kielcach, której celem będzie wyszukiwanie i wprowadzanie na rynek potrzebnych części po cenach jak najniższych. Z tytułu świadczeń dodatkowych młyny województwa kieleckiego dostarczyły w czerwcu b. r. 176 ton żyta, 50 ton pszenicy, około 8 ton jęczmienia, 32 i pół tony mąki żytniej i 6 ton mąki pszennej. Świadczenia te poważnie zasiliły skromne środki żywnościowe powiatowych wydziałów aprowizacyjnych i przyczyniły się do złagodzenia sytuacji żywnościowej ludności bezrolnej.

Na młynarzy, którzy przekraczają przepisy przemiałowe Urząd Woj. w porozumieniu ze Związkiem Młynarzy nałożył w ubiegłym miesiącu liczne kary (81 wypadków kar i 54 upomnień). Kary nakładane są pod kątem wychowawczym, aby zapobiec na przyszłość wykroczeniom i podnieść moralność zawodową młynarzy. Mimo, że na odcinku młyńskim sytuacja w województwie kieleckim uległa polepszeniu, to jednak trudności stale jeszcze są, a mianowicie: brak środków komunikacyjno-transportowych, napady rabunkowe na odwożących mąkę, oraz nie zawsze dobre chęci młynarzy, którzy połowę opłat za przemiały muszą oddać Państwu. Miejmy nadzieję, że po żniwach w gospodarce młyńskiej nastąpi zwrot na lepsze. Z. G.

Podwójne brawo...

W firmie Zakłady Przemysłowe, Odlewnia Żelaza i Emaliernia „Kamienna — Jan Witwicki“, Skarżysko Kamienna, powstało Kółko Kulturalno-Oświatowe, którego Sekcja Sceniczna w dniu 16 czerwca b.r. odegrała znaną komedię A. Fredry pod tytułem „Posażna Jedynaczka“ pod kierownictwem ob. Heleny Lutenberg.

Debiut wyżej wymienionej sekcji był nadspodziewanie udanym. Artyści-amatorzy, odtworzyli z doskonałym efektem właściwe cechy satyryczne sztuki.

Na uwagę zasługuje fakt, że całkowity dochód w sumie zł 6.018.— zespół przeznaczył na odbudowę Warszawy.

Mamy nadzieję, że za przykładem firmy „J. Witwicki“, pójdą inne miejscowe zespoły artystyczne. M. P.

Wzorowa Zagroda Wiejska

U Wojewody Kieleckiego ob. Wiślicza, odbyło się zebranie Komisji Organizacyjnej Odbudowy Wsi. Rozpatrywany był projekt budowy wzorowej zagrody wiejskiej. Zagroda taka wyposażona we wszystko co jest związane z pracą i życiem rolnika, stanie wkrótce w obrębie miasta Kielc. Obok zagrody urządzona będzie wystawa wszelkiego rodzaju materiałów budowlanych oraz odbywać się będą pokazy praktycznego ich zastosowania. Przy wystawie czynny będzie sklep Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej, w którym zwiedzający wystawę rolnicy będą mogli kupować potrzebne im narzędzia rolnicze, sprzęty gospodarskie i domowe po niskich cenach. Będą również mogli zamawiać i kupować materiały budowlane oraz otrzymywać wszelkie potrzebne wyjaśnienia w sprawach dotyczących racjonalnego zabudowania i zagospodarowania obejścia.

Wystawa ta będzie wstępem do pracy zakrojonej na wielką skalę. Zniszczone osiedla, wsie i miasta naszego województwa będą odbudowane według planów opracowanych przez najlepsze siły fachowe, których wszechstronne doświadczenie w tej dziedzinie i rzetelna praca, zapewnią ludności zdrowe i wygodne warunki życia i pracy.

Ob. Wojewoda Wiślicz żywo interesuje się postępem prac. W trosce o jak najszybsze wznowienie normalnego życia gospodarczego i kulturalnego ziemi kieleckiej, sprawę odbudowy wsi i miast obok innych ważnych spraw, stawia na pierwszym miejscu. Podjęte w tym kierunku przez ob. Wojewodę starania dały już konkretne wyniki, Ministerstwo odbudowy przyznało pewne na ten cel kredyty, które pozwolą ruszyć sprawę z miejsca.

Po zakończeniu obrad ob. Wojewoda w towarzystwie uczestników zebrania udał się na miejsce przewidziane pod budowę wzorowej zagrody i przyszłej wystawy, by osobiście zorientować się w terenie. M. P.

Dział rolniczy

O wartości użytkowej owoców i warzyw

Spożywanie jarzyn i owoców dla utrzymania zdrowia jest niezbędne. Jest konieczne również do odzyskania tegoż zdrowia, po przebytej chorobie. Historia wszystkich ludów uczy, że żaden naród przy wyłącznym lub przeważającym pokarmie mięsnym nie zdołał wynieść się na wyższy szczebel kultury. Historia mówi również, że ze wzrostem cywilizacji danego narodu rozszerza się i udoskonala sadownictwo i warzywnictwo. Sadownictwo i warzywnictwo jest czynnikiem, tworzącym kulturę. Wskutek powyższego spożywanie owoców i warzyw oraz popieranie sadownictwa i warzywnictwa niech się stanie nakazem chwili obecnej.

Wielu ludzi jeszcze dzisiaj sądzi, że owoce i warzywa to tylko łakocie, a co najwyżej przyznają, że jest to przyjemny, ale nie konieczny dodatek do pokarmów. Pogląd ten ma częściowo uzasadnienie w wysokich cenach tak warzyw, jak i owoców. Wysokie te ceny winny nas pouczyć, że popyt przewyższa podaż, owoce i warzywa bowiem należą do najkonieczniejszych środków spożywczych, co coraz szersze masy ludzi doskonale rozumieją. Dla producentów wskazówka, że może być znakomitym interesem na długi okres. oddać się umiejętnej produkcji warzyw, dla działacza społecznego piękne pole zabiegów, by nawet najbiedniejsze warstwy ludności, zwłaszcza po miastach, miały te niezbędne dla zdrowia artykuły możliwie po cenach najniższych. Spożywanie owoców i warzyw winno odbywać się możliwie w stanie surowym, za wyjątkiem oczywiście grzybów i roślin kapustowatych. Nie należy odlewać również wody przy gotowaniu warzyw gdyż w ten sposób ginie dużo składników, które są dla życia konieczne. Nauka stwierdziła, że cukier zawarty w owocach, t. zw. cukier gronowy, podobnie jak miód pszczelny, reguluje trawienie, dopomaga wytwarzaniu się krwi, czynności muskułów, serca itp., że kwasy owocowe w dodatni sposób oddziałują na trawienie, a ponadto zapobiegają rozwojowi różnych chorobotwórczych grzybków w naszym żołądku. Słowem, owoc dojrzały jest bezwarunkowo zdrowym i zdrowie podtrzymującym dodatkiem do pożywienia tak dla dzieci, jak dla dorosłych i starców. Owoc na równi z warzywami jest pożywnym, bo 1 kg suszonych śliwek zawiera 608, gruszek 620, a jabłek 723 jednostek pożywnych, podczas gdy 1 kg ziemniaków zawiera ich tylko 310. Wielu ludzi odnosi się z pewną rezerwą do spożywania owoców. Pamiętać trzeba, że owoc umyty czysto przed spożyciem nigdy nie zaszkodzi. Ostrożnie przygotowany owoc bez ziarnek i skórki nie zaszkodzi nawet przy zaburzeniach żołądka i jelit. Naturalnie, że owoc niedojrzały z powodu zawartości zbyt dużej ilości kwasu, wywołuje podrażnienie żołądka, a soki trawiące ulegają albo rozkładowi, albo przybierają niekorzystny skład chemiczny. Także kto je dużo owoców, choćby dojrzałych, a pije po spożyciu wodę, może wywołać gwałtowne zaburzenia. Kwasy owocowe łatwo atakują metale, rozpuszczają je i wytwarzają tym sposobem częste niebezpieczne trucizny. Unikać więc należy przy gotowaniu owoców nieczystych naczyń miedzianych lub ołów zawierających, źle emaliowanych lub o źle skombinowanej glazurze. Często szkodliwy jest susz z sit drucianych, zwłaszcza susz fabryczny. Najlepiej owoce zagotowywać w naczyniach kamiennych lub dobrze cynkowanych miedzianych, a najlepiej w aluminiowych, bo tu choć kwas rozpuści pewną ilość aluminium, to utworzy się tylko obojętna glina.

Co do przechowywania konserw owocowych, to najodpowiedniejsze są słoje szklane, zwłaszcza z ciemnego szkła czeskiego, wolnego od domieszki arsenu lub ołowiu. Wprawdzie połączenia ołowiu, miedzi, cynku z kwasami owocowymi nie są bardzo szkodliwe, z powodu minimalnej zawartości, często jednak spożywane wywołują choroby, które potem niesłusznie przypisuje się owocom.

Reasumując to wszystko stwierdzić można z całą pewnością, że owoce są artykułem koniecznym do utrzymania zdrowia. Nie są one łakociami jakby się niektórym wydawało. Są one łakociami tylko ze względu na cenę. Władze winny wglądnąć w interesy producentów i tak uregulować ceny owoców i warzyw, aby były one dostępne dla całego społeczeństwa, a nie dla jakiejś kasty ludzi, specjalnie uprzywilejowanych ze względu na posiadany zapas gotówki. Niestety, dzisiaj owoc może kupić tylko geszefciarz i ten, który w ogóle nie pracuje. Dziecku robotnika jest on niedostępny, jak niedostępny mu jest promyk światła, który w żaden sposób do suteryny dostać się nie może.

Opadki z drzew owocowych

Niejednokrotnie pod drzewami, zwłaszcza przy takich jak w tym roku wiatrach, znajdujemy bardzo dużo owoców, spadłych z drzew przed dojrzeniem.

Marnuje się dużo jabłek czy gruszek w ten sposób, gdyż opadki te nie nadają się najczęściej do spożycia. Można je natomiast użyć na przetwory owocowe. Rzecz bardzo ważna jednak, to wielkie niebezpieczeństwo rozmnażania szkodników drzew owocowych. Musimy bowiem wiedzieć, że wiele z tych owoców opadło na skutek tego, iż były przez jakiegoś pasożyta niszczone, wiedły i nie miały siły utrzymać się na drzewie. W tych opadkach najczęściej znajdziemy małą gąsieniczkę, barwy białej t. zw. owocówkę jabłkówkę. Jest ona wielkim szkodnikiem żyjącym w owocu, skąd się następnie wydostaje i zimuje w korze drzew. Należy zapobiec wydostaniu się tego szkodnika z opadków i w tym celu zebrać je wszystkie, użyć na przeróbkę na marmolady, wino lub ostatecznie skarmić je trzodą.

„Iksel".

—o—

Z kraju

(—) Ulgi kolejowe dla urlopowiczów. Na wniosek Komisji Centralnej Związków Zawodowych i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów, Ministerstwo Komunikacji zezwoliło na bezpłatne przejazdy urlopowiczów od miejsca zamieszkania do najbliższej stacji kolejowej ośrodka wypoczynkowego, zorganizowanego przez Fundusz Wczasów Pracowniczych. Odpowiednie zarządzenia wydano do wszystkich Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych dnia 9 lipca r. b. Nr. III. 1 — 4112/8/10/45.

Niezależnie od powyższego zarządzenia Ministerstwo Komunikacji opracowuje dodatkowo zarządzenie w sprawie zastosowania zniżki kolejowej w wysokości 65 — 70 procent właściwej taryfy kolejowej, które ma być zastosowane do pracowników i robotników, pragnących spędzić urlop wypoczynkowy u swych znajomych lub krewnych na wsi. (Polpress).

(—) Konkurs na najlepszy reportaż lotniczy. Klub Sprawozdawców Lotniczych ogłasza konkurs na najlepszy reportaż lotniczy. Udział w konkursie dostępny jest dla wszystkich. Termin nadsyłania prac konkursowych do 1. X. 1945 r.

Warunki konkursu:

1) Reportaż winien być aktualny, to znaczy lot i opisywane wrażenia, odniesione w czasie lotu, dotyczyć muszą okresu obecnego, pookupacyjnego.

2) Reportaż musi być opublikowany w prasie przed nadesłaniem go do oceny. — (Nadsyłać należy 4 oryginalne numery pisma).

3) Prace konkursowe należy nadsyłać podając czytelnie imię, nazwisko i miejsce zamieszkania na adres Warszawa, ul. Nowogrodzka 49, P. L. L. „Lot", do Klubu Sprawozdawców Lotniczych.

4) Termin nadsyłania prac do 1. X. 1945. W skład „jury" konkursu wchodzą: Zofia Nankowska, prof. J. Wąsowski, redaktor Bida, dyr. W. Zieliński i red. A. Pisarski.

Ustalone zostały następujące nagrody:

I nagroda — 3.000 zł,
II nagroda — 1.500 km bezpł. przelotów,
III nagroda — 1.000 zł,
IV nagroda — 500 zł,
V nagroda — lot samolotem PO 2 nad Warszawą.

Klub Sprawozdawców Lotniczych będzie starał się ułatwić uczestnikom konkursu w uzyskaniu przelotów.

Z wszystkimi zapytaniami i prośbami w sprawie lotów, potrzebnych do udziału w konkursie, należy zwracać się do Klubu Sprawozdawców Lotniczych, Warszawa, ul. Nowogrodzka 49.

(—) Uchwalenie dekretu o P. L. L. „Lot". W dniu 18 lipca b. r. na posiedzeniu Rady Ministrów uchwalony został dekret o utworzeniu Przedsiębiorstwa Państwowego Polskie Linie Lotnicze „Lot".

W ten sposób została stworzona podstawa prawna do przyjęcia wszystkich spraw, związanych z komunikacją powietrzną, w jedne ręce. Dotychczas bowiem odpowiedzialność za stronę techniczno-nawigacyjną i eksploatacyjno-techniczną ponosiło Wojsko Polskie. Strona zaś administracyjno-finansowa i eksploatacyjno-handlowa kierowała przedsiębiorstwem spółka z ogr. odp. „Lot", pod zarządem przymusowym państwowym.

Przejmowanie strony techniczno-nawigacyjnej i eksploatacyjno-technicznej jest zadaniem trudnym i niezmiernie ważnym dla całokształtu działalności przedsiębiorstwa, toteż okres ten ze zrozumiałych względów potrwa pewien czas.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr O-4152/I/45.

Obwieszczenie

Prezydenta Miasta z dnia 13 lipca 1945 r. o rejestracji strat i szkód ludnościowych na obszarze gminy miejskiej Częstochowa.

W myśl zarządzenia Ministerstwa Administracji Publicznej z dn. 9 czerwca 1945 r. L. I. Og. 7894/45 Zarząd Miejski przystąpił do akcji rejestrowania strat i szkód ludnościowych w związku z wojną na obszarze gminy miejskiej Częstochowa.

Rejestracja dotyczy strat w ludziach, statystyki osadzonych w więzieniach, obozach koncentracyjnych, wywiezionych na roboty przymusowe, wysiedlonych itp.

Ma ona objąć:

I. Obywateli polskich i przynależnych do narodu polskiego, zarówno przynależnych do polskich Sił Zbrojnych, jako też cywilnych bez różnicy płci i wieku, którzy w czasie wojny

1) polegli w działaniach wojennych,
2) zostali zamordowani przez okupanta, osoby cywilne narodowości niemieckiej lub osoby stojące w służbie niemieckiej,
3) zmarli w więzieniach, obozach koncentracyjnych, obozach karnych i wszelkich innych obozach i miejscach odosobnienia, za wyjątkiem obozów jeńców wojennych;
4) zmarli na robotach przymusowych w Niemczech, w państwach okupowanych przez Niemcy, na obszarze b. Generalnego Gubernatorstwa i na innych terenach polskich przyłączonych podczas okupacji do Niemiec;
5) zmarli wskutek otrzymanych ran zarówno podczas działań wojennych, jak i wszelkich innych działań niemieckich, a także wskutek chorób nabytych podczas działań wojennych w więzieniach, obozach, wskutek pracy przymusowej, ukrywania się, wycieńczenia itp.

II. Obywateli polskich przynależnych do narodu polskiego, którzy wskutek działań wojennych, zarządzeń władz niemieckich, aktów gwałtu funkcjonariuszy i żołnierzy niemieckich oraz innych podległych dowództwu niemieckiemu, aktów gwałtu obywateli niemieckich i przynależnych do narodu niemieckiego oraz wszelkich osób w służbie niemieckiej poniosły szkodę na zdrowiu lub ciele następujących rodzajów;

1) trwałe kalectwo,
2) ciężkie naruszenie zdrowia,
3) ciężkie uszkodzenie ciała,
4) zgwałcenie,
5) trwała choroba umysłowa,
6) ciężkie upośledzenie na umyśle.

III. Obywateli polskich i przynależnych do narodu polskiego, którzy ze względów narodowościowych, rasowych i politycznych zostali osadzeni w więzieniach, obozach koncentracyjnych, obozach karnych i innych obozach i miejscach odosobnienia z wyjątkiem obozów jeńców wojennych.

IV. Obywateli polskich którzy zostali wywiezieni przymusowo na roboty do Niemiec, innych państw przez Niemcy okupowanych i ziemie polskie przyłączone podczas okupacji do Niemiec, a także do innych miejscowości na obszarze b. Generalnego Gubernatorstwa.

V. Obywateli polskich i przynależnych do narodu polskiego, którzy wskutek zarządzeń władz niemieckich zostali wysiedleni ze swoich mieszkań i gospodarstw względnie wywiezieni w niewiadomym celu i kierunku.

W związku z powyższym wzywam wszystkie zainteresowane osoby, ażeby, poczynając od dnia opublikowania niniejszego obwieszczenia, zgłaszały na piśmie wyszczególnione wyżej dane dla celów rejestracji w Zarządzie Miejskim — Ratusz, pokój Nr 8.

Częstochowa, dnia 1 sierpnia 1945 r.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

Nr O-4470/I/45.

Obwieszczenie

Na skutek zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego z dnia 2 lipca rb. Nr Op. O. W — 2/12/45 i w związku z koniecznością ujęcia w ewidencje wszystkich dzieci niewidomych i głuchoniemych zamieszkujących na obszarze miasta Częstochowy, wzywam zainteresowanych rodziców względnie opiekunów, ażeby zarejestrowali pozostające pod ich opieką dzieci zupełnie lub częściowo niewidome i głuchonieme w Wydziale Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego (Aleja Wolności 20) z równoczesnym przedstawieniem, co do nich świadectw lekarskich w terminie nieprzekraczalnym do dnia 6 sierpnia 1945 r.

Częstochowa, dnia 30 lipca 1945 r.

Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

L. dz. 1203/45.

Ogłoszenie

Podaje się do publicznej wiadomości, że Zarząd Miejski przyznał premie w I-ym kwartale br. w formie wybrakowanej mąki sowieckiej i makuchu rzepakowego, a w II-im kwartale — w formie makuchu posiadaczom krów, którzy wywiązali się ze świadczeń rzeczowych mlecznych od 75 do 100 procent. Odnośne wykazy premiowanych osób zostały wywieszone w Mleczarni „Agron". Wały Dwernickiego 19.

Wobec tego, że wiele zainteresowanych osób nie zgłosiło się jeszcze po karty zapotrzebowania do referatu rolnego, pokój 223 przy ul. Dąbrowskiego 7, a wybrakowana mąka ulega psuciu się — Zarząd Miejski zaznacza, że o ile w ciągu 7 dni od chwili ukazania się niniejszego ogłoszenia nie zostaną pobrane omawiane karty zapotrzebowania i premie, wtedy przyznane premie zostaną unieważnione, a mąka i makuch będą oddane Zakładom Opieki Społecznej.

Częstochowa, dnia 1 sierpnia 1945 r.

Wydział Aprowizacji i Handlu

L. dz. Apr. 1158/45.

Zawiadomienie

Wydział Aprowizacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Częstochowie zawiadamia, że na kupon Nr 11 kart żywnościowych kat. I R z nadrukiem „maj" i na kupon „R. Różne 4" kart I R koloru niebieskiego, w sklepach SSS „Jedność", Spółdzielni Aniołów i Spółdzielni Raków wydaje się po 20 gramów drożdży.

Częstochowa, dnia 2 sierpnia 1945 r.

Wydział Aprowizacji i Handlu
(-) Kuśmierski.

Odpow. za redakcję: Władysław Nowicki. Za terminowy druk ogłoszeń Wydawnictwo nie odpowiada. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy.

Wydawnictwo i Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel. 2246 i 2249. Sekretariat Redakcji załatwia interesantów w godzinach od 11—13. — Redakcja rękopisów nie zwraca.